

SARAH PEARSE

VILLI LUONTO

Suomentanut Jenni Viljanen

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Englanninkielinen alkuteos
The Wilds

Copyright © Sarah Pearse 2024

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2025

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-50380-4

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2025

*Isälleni,
kilteimmälle ja rohkeimmalle
tuntemalleni ihmiselle.*

*Rastamies miettii, piirräpä kartta siitä mitä näet
niin minä piirrän kartan siitä mitä et koskaan näe
ja arvaa vaan kumman kartta on isompi kuin kumman?
Arvaa kumman kartta kertoo totuuden laajemman?*

Kei Miller, *The Cartographer Tries to Map a Way to Zion*

PROLOGI

Matkailuauto herää eloon iltaisin: kun valot ovat päällä, tuntuu sisällä suloisen ja turvallisen kotoisalta. Tunnelma pehmentää auton käytännönläheistä olemusta: lieden ja jääkaapin kulmikkaita muotoja, tiskipöydälle pinottuja ruokapakkauksia.

Mutta illan tullen oloni käy myös entistä suojattomammaksi.

Kun hämärä hiipii maille, matkailuauton valaistus tuo kaiken näkyviin, sydämeni ja sisimpäni. Ei vain tavaroitani – kirjoja ja maalauksia – vaan myös päähänpistoni ja tottumukseni. Pienimmätkin liikkeeni.

Vaikka yritän olla ajattelematta sitä, tuntuu pelottavalta kuvitella, miltä matkailuauto näyttää ulkopuolelta katsottuna. Miten pieni se onkaan, miten eristyksissä, ainoa valonlähde pimeydessä.

Vilkaisen ikkunasta. Ulkona on nyt lähes pilkkopimeää. Puut erottuvat pelkkinä tummina hahmoina taivasta vasten. Täällä hämärä hiipii esiin nopeammin, pimeys valahtaa päälle äkkiarvaamatta.

Illan hämyssäkin tämä on lempipaikkani, tämä kohta, josta näen laakson läpi mutkittelevan joen ja sen takana metsäiset, taivasiin kohoavat vuoren rinteet, joita pienet kylät täplittävät siellä täällä. Kylien yllä on aina huurua, ikään kuin talot puhaltaisivat höyryävää hengitystään ulos samaan tahtiin.

Käännyn takaisin ja katseeni osuu paperiin edessäni pöydällä.

Jokainen siihen piirtämäni viiva kertoo jotain minusta. Ensisuudelmista. Katolta löytämästäni piilopaikasta. Hetkistä loimottavien kokkovalkeiden äärellä.

Tuokioksi siirryn ajatuksissani aikaan, jolloin olin juuri saapunut tänne.

Muistan tahmeana läikkyvän kädenlämpöisen oluen. Naurun.

Minua hymyilyttää. Mutta sitten hymyni hyytyy.

Ulkoa kuuluu luonnonpuiston tavallisesta äänimaisemasta – linnun laulusta ja puiden huminasta – poikkeava, määrätietoisempi ääni.

Maata laahaavien askelten ääni.

Äkkiä matkailuauton pieni sisätila kutistuu entisestään, seinät ovat kaatua päälle. Äsken niin kotoisa tila tuntuu nyt eristetyltä ja painostavalta.

Pidätän henkeä ja vilkaisen uudelleen ikkunasta. En näe pimeässä mitään. Vain toisiinsa kurottavien oksien muotoaan muuttavia, hädin tuskin erottuvia ääriviivoja.

Mutta sitten kuuluu metallinen kalahdus.

Vatsanpohjani taivuttuu kasaan kerran, sitten toisen kerran. Muistan nimen, jonka äiti antoi tunteelle: *vatsanpohjaorigami*.

Ponkaisen pystyyn ja sieppaan paperin pöydältä vilkuillen koko ajan ympärilleni.

Se on saatava piiloon.

Törmään hyllyyn, kun kumarrun kaapille, ja onnistun kaatamaan suolamyllyn. Sen kansi ei ole kiinni kunnolla, ja suolaa lentää pitkin lattiaa.

Kun nostan katseeni, näen ikkunassa kasvot.

Jähmetyn paikoilleni. Veri, hengitys, sydän – kaikki tuntuvat pysähtyvän.

Varjoista huolimatta erotan kasvoilla vihan.

Vedän henkeä, mutta pysyn paikoillani. En ole yllättynyt, pikemminkin alistunut.

Ehkä syvällä sisimmässäni tiesin, että näin tulee käymään.

Kenties loppuratkaisu oli selvillä jo alun alkaen.

Hirviötä ei voi paeta.

Olisi pitänyt tajuta se alun pitäenkin.

1

KIER

Devon, heinäkuu 2018

Luin taannoin, että on olemassa geeni, joka yhdistää matkailusta pitäviä ihmisiä. Siis ihan oikea, kaukokaipuuta aiheuttava geeni.

Sen nimi on DRD4 7R, ja ilmeisesti se vaikuttaa dopamiinitasoihin ja riskinsietokykyyn – eli nimenomaan matkailijoille tyypilliseen käytökseen.

Saatuani tietää geenistä olen tarkkaillut matkailijoita riipumatta siitä kuuluvatko he luksusmatkailijoiden, kulttuurituristicien vai karavaanareiden heimoon, ja miettinyt meitä kaikkia yhdistävää kulkuri-DNA:n pätkeä.

Zeph nauroi, kun kerroin tästä hänelle eilen. Hänen mielestään meitä kaikkia yhdistää ainoastaan se, että pakenemme jotain. Tai jotakuta. Se oli tyypillistä Zephiä, hän on melodramaattisuuteen taipuvainen. Yhden hänen ystävänsä mukaan se johtuu siitä, että hän on kokki. Siis *luova ihminen* – mitä enemmän tunnetta ja draamaa, sen parempi.

Luulen että hän on oikeassa: Zeph tekee meille parhailaan aamiaista niin suurieleisesti, ettei asiasta ole kysettäkään. Hän rikkoo munat kovaäänisesti pannun kulmaan ja pudottaa ne tomaattikastikkeeseen kypsymään.

Huevos rancheros. Lempiruokaamme. Parasta mitä matkailuautossa voi kokata. Zeph heittää munankuoret roskikseen ja hieraisee siilitukkaansa kämmenellään. Hänen

ilmeensä pehmenee, suurin työ eli itse kastikkeen tekeminen on takana – sipulit on kuullotettu, pippurit, chilit ja valkosipuli lisätty, sitten laakerinlehdet, tomaatit ja mausteet. Kastike on nyt täyteläistä ja sakeaa.

Zeph kohottaa lusikan huulilleen, maistaa ja puhkeaa hymyyn. En voi olla itsekään hymyilemättä. Minusta on ihana katsoa, kun hän laittaa ruokaa, sillä se on ainoa hetki, jolloin hänen sisäinen kamppailunsa taukoaa.

”Melkein valmista.” Zeph huomaa, että tarkkailen häntä. Hän laittaa tattariohukaisen hetkeksi paistumaan toisella keittolevyllä kuumenevalle, rasvasta kuplivalle pannulle. ”Onko nälkä?”

”Suorastaan kiljuva.” Katsahdan ulos merelle. Tuuli viiltää meren turkoosiin pintaan tummansinisiä viiruja vasemmalta oikealle.

Suunnittelimme matkailuauton niin, että keittiöstä näkee suoraan ulos ja näkymistä voi nauttia kokkailun lomassa. Ja tätä näkymää todella kelpaa ihailla. Vaikka olen matkustellut kaikkialla, tulen aina pitämään eniten tästä kaistaleesta Devonin rannikkoa, sen pienistä poukamista hiekkarantoihin ja pikkukivineen, sen ruosteenpunaisista kallioista ja vesirajaan ulottuvista puista.

Minä olen oppinut uimaan näissä vesissä, pussaillut näissä vesissä, huuhtonut kallion naarmuille raapimia polviani näissä vesissä. Tunnen näiden vesien rytmin sisälläni, vaikka olisin kilometrien päässä.

Zeph hyräilee hiljaa sammuttaessaan keittolevyn. Munat ovat kypsiä, ja hän nostaa pannun pöytään tasapainotellen käsivarrellaan ohukaisia ja kulhollista cheddarraastetta.

Minä seuraan kastikkeen kera, lasken sen pöydälle ja työnän sivummas kartan, joka minulla on työn alla.

Rohmuan juustoa ohukaiselleni, lusikoin muna ja kastiketta päälle, ja haukkaan ahnaasti. Aistin ohukaisen ja peh-

meän kananmunan tekstuurin suussani ennen kuin eri maut purskahtavat esiin.

”Taivaallista.” Pyyhin suuni ja haukkaan uudelleen.

Zeph hymyilee ja hänen sinisiin silmiinsä ilmestyy naururypyt. Tämä on hänen juttunsa: hän kykenee muuttamaan aivan tavallisetkin ruuat makuhermot räjäyttäviksi. Hän oli aina viime vuosiin asti keittiömestari, ja pyöritti menestyvää ravintolaa New Yorkissa. Hän keksi yhdistää lihan ja vegaanisen ruuan kauan ennen kuin vegaanisuus tuli muotiin.

Pian kukaan ei muusta puhunutkaan, kuin hänen vegaaniruuistaan. Hetken ajan hän oli *kaikki*alla. Hänet nimettiin vuoden tulokaskokiksi *Food & Wine* -lehdessä, hän piti TEDx-puheen, pääsi *Forbesin* New Yorkin parhaiden ravintoloiden listalle kolmena vuonna peräkkäin, ja James Beard -säätio nimesi hänet jopa Yhdysvaltain Rising Star Chef -ehdokkaaksi.

Hän kertoili minulle tarinoita julkiksista, jotka varasivat suurieleisesti koko ravintolan, ja toisista jotka tulivat sinne salaa, visusti lippiksensä suojissa piilotellen. Kun googlasin hänet, sain satoja hakutuloksia – henkilökuvia ja reportaaseja, erilaisia haastatteluja ja arvosteluja sosiaalisessa mediassa.

Yhteen aikaan kaikki ravintolavieraat halusivat yhteiskuvan hänen kanssaan. Ne olivat sellaisia tyypillisiä kuvia, joissa on kärktyisen näköinen kokki ja vähän liian lähelle puskeva yli-innokas asiakas.

Zeph näytti noissa kuvissa hyvältä, juuri sopivan hikiel-tä. Hänellä oli päässään ysärityylinen kuvioitu bandana-huivi, joka erottui hyvin hänen valkoisia vaatteitaan vasten.

Ero kuvien ja meidän ensikohtaamisemme välillä oli valta-va. Me tapasimme Italian Liguriassa, aikaan, jolloin Zeph oli omien sanojensa mukaan ”syöksykierteessä”. Hän sanoi minulle, että hänellä oli *burn out*, mutta myöhemmin kävi ilmi, että hän oli saanut potkut.

Kolmen vuoden ajan kasvanut tyytymättömyys Zephiin oli kulminoitunut siihen, kun eräs vuoropäällikkö haastoi hänet oikeuteen. Vuoropäällikkö oli leikannut sormensa melkein irti ja yrittänyt lähteä sairaalaan, mutta Zeph oli pyytänyt häntä paikkaamaan sormen pikaliimalla. Episodi oli ilmeisesti viimeinen pisara jo valmiiksi kriisiytyneessä tilanteessa. Zeph sai kielteistä julkisuutta. *Kansa tykkää pahoista pojista, mutta rajansa kaikella.* Pikaliimatarinasta tuli viraali, ja yleinen mielipide kääntyi häntä vastaan. Kaikki halveksuivat häntä.

Paitsi minä. Minut hän onnistui hurmaamaan heti ensimmäisenä iltanamme. Hän grillasi jättikatkarapuja ja nauratti minua jutuilla, jotka veivät sydämeni pala kerrallaan.

”Haluaisin kuulla mielipiteesi kartasta.” Otan luonnoksen esiin ja asetan sen pöydälle. Olen maalannut sen veljeäni varten, yllätyshälahjaksi hänen kihlatulleen.

”Se on kaunis.” Zeph haarukoi kananmunaa suuhunsa. ”Eikö morsiamella tosiaan ole aavistustakaan tästä?”

Pudistan päätäni. ”Hän ei tiedä muuta kuin että suunnitelen häiden painotuotteet.”

Kartta tulee olemaan Pennin yllätys rakkaalleen, mutta minua ei yhtään yllätä, että hän haluaa antaa juuri tällaisen lahjan. Nämä kartat... ne ovat minun ja veljeni yhteinen juttu.

Minun rakkauteni kartanpiirustukseen alkoi äitini karttakokoelman myötä. Hän varttui nomadiperheessä ja kertoi meille, miten kauhealta aina tuntui lähteä paikoista, joita hän rakasti. Paikoista, joista hänellä oli muistoja, ja paikoista, jotka olivat itsessään muistoja. Hän kantoi niitä mukanaan hankkimalla niistä karttoja matkamuistoiksi.

Lapsena saatoin viettää tuntikausia karttoja tutkien. Tunustelin paikkojen nimiä suussani ja hahmottelin maan muotoja kartan perusteella, mutta sittemmin tajusin, että vaikka kartat kertoivat jotain eri paikoista, eivät ne paljastaneet

mitään äidistäni tai hänen tekemisistään, siitä missä hän söi, tanssi tai ketä hän rakasti. Siitä mikä sytytti palon hänen sydämeensä.

Niinpä päätin maalata *meidän* karttamme äidin syntymäpäivän kunniaksi: ne paikat kotikaupungistamme, joihin olimme jättäneet palasia sieluistamme.

Maalaamani maamerkit eivät olleet sairaaloita tai huoltoasemia, vaan esimerkiksi leipomo, johon äiti vei minut sillä aikaa, kun Penn oli pelaamassa krikettiä. Isovanhempieni talo, jossa vietimme joulut pelaillen ja nauraen. Ranta, jolla olin oppinut uimaan, ja jolla tulisin sittemmin käymään viimeisen normaalin keskustelun äidin kanssa; paikka, jonka ajatteleminenkin saa yhä tuon keskustelun sanat leijumaan pääni yllä kuin tähdet.

Lempipuuhan ystävien kanssa on pyytää heitä piirtämään omat karttansa. Ne paljastavat niin paljon siitä keitä he ovat ihmisinä, mitä he arvostavat. Olen huomannut, että vaikka useimmiten ihmiset vaihtavat paikkakuntaa käytännön syistä – rahan tai lyhyemmän työmatkan perässä – heidän kartoilleen päätyvät ne paikat, jotka luikertelevat heidän sieluunsa, jotka saavat heidät tuntemaan olevansa elossa. Vapaita.

Työpaikat eivät kartoille useinkaan päädy, edes sellaisten ihmisten kartoille, jotka kertovat elävänsä työtään varten. Sen sijaan he piirtävät lapsuudenkotinsa ja kuntosalin, josta on muodostunut heidän ainoa kontaktinsa ulkomaailmaan puolison kuoleman jälkeen, tai puiston, jossa he käyvät rupattelemassa kavereiden kanssa perjantaisin.

Zeph tutkii yhä karttaa. ”Alkaako tämä jo olla valmis?”

”Melkein, enää muutama paikka puuttuu. Näytän sen Pennille viikonloppuna ja kysyn, haluaako hän minun lisäävän vielä jotain.”

Zeph on hetken hiljaa ja työntää sitten lautasensa syrjään. ”Nyt kun tämä alkaa olla paketissa, aiotko käydä kirjan

kuvituksen kimppuun?” Kysymyksessä on terävä sävy. Hän puhuu keittokirjasta. Luksuskaravaanariuokaa, katukeittiö-ruokaa. Sellaista, jota saa valmistettua kahdella keittolevyllä. Yhteistyönä: reseptit hänen, kuvitukset minun käsialaani.

”Toki.” Revin palasen viimeisestä ohukaisesta ja dippaan sen kastikkeeseen. ”Oletko tehnyt jotain eri tavalla? Laitoitko kastikkeeseen tavallista enemmän valkosipulia?” Kastan haarukkani kastikkeeseen ja keskityn maistelemaan.

Veitsi – tai oikeastaan sen kilahdus lautasta vasten – toimii varoituksena.

Jähmetyn.

”Eri tavalla?” Hän matkii minua. ”Oletko tehnyt jotain eri tavalla?” Hän nousee seisomaan ja nappaa lautasensa käteen. ”Anna kun arvaan, tämä ei ole aivan makuusi?”

Aika tuntuu hidastuvan. Aistin äkkiä kaiken kristallinkirkkaana: ohimoillani tuntuvan kuuman sykkeen, Zephin lautasen jyrkästi alaspäin osoittavan posliinisen reunan, jolta ruostenväriset kastikkeenjäämät valuvat pieninä noroina lattialle.

Olen tietoinen kasvojeni pienimmistäkin liikkeistä, ikään kuin pystyisin oikeanlaisella ilmeellä jotenkin vaikuttamaan siihen mitä tuleman pitää.

”Jos et pidä siitä, niin tiedät kyllä mitä voit tehdä – ” Vieksaan hymyn säestämänä hän esittää heittävänsä lautasen ulos autosta ja vilkuilee vuoroin minua ja takana häämöttävää merta, huulet tiukasti hampaiden päällä.

Jatkan haarukoimista ja alan pureksia. *Älä ota katsekontaktia. Ei nyt. Jos et sano mitään tai tee mitään, ei mitään voi käsittää väärin.*

Kun Zeph kävelee pois päätään pudistaen, muistutan itseäni: *juuri tästä sinä pidät. Ihmisistä, jotka ovat tulta ja tapuraa.*

Juuri se on meidät tähän tilanteeseen ajanutkin, hänen

intohimonsa. Intohimo, jota hän ei pysty tällä hetkellä kana-voimaan mihinkään.

Hänen ideansa keittokirjasta on hyvä. Se tulee saamaan tuulta purjeisiin. Sitä ilmaisua hän käyttää.

Meillä on tuulta purjeissa, Kier. Meillä ja meidän keittokirjalamme on tuulta purjeissa.

2

ELIN

*Parque Nacional, Portugali,
lokakuu 2021*

”Onko vielä pitkä matka?” Elin Warner seisahtuu polun harjanteelle ja seuraa katseellaan kapeaa reittiä, joka johtaa kohti edessä siintävää huippua.

”Ei ole, asuntovaunut näkyvät tänne asti.” Elinin veli Isaac kohottaa kätensä ja osoittaa. ”Tuolla ylhäällä, oikealla, noiden puiden yläpuolella.”

Elin seuraa veljensä katsetta silmiään siristäen. Aluksi hopeanhohtoisia Airstream-asuntovaunuja on vaikea erottaa varjoisasta vuorenrinteestä, mutta kun valo osuu rinteeseen eri kulmasta, näkee Elin vilauksen asuntovaunusta, jonka metallisesta kyljestä aurinko heijastuu. ”Parempaa näköalaa ei voisi ollakaan.”

”Huippuluokkaa.”

Elin katsoo maisemaa: seitsemänsataatuhatta neliömetriä portugalilaista luonnonpuistoa levittäytyneenä neljän vuoren ympärille. Valtavia mänty- ja tammimetsiä, syviä laaksoja ja niistä dramaattisesti kohoavia kallioisia huippuja. Maisema on kaunis mutta myös pelottava.

Alue on valtava, villi ja kesytön. Joka askeleella, joka mutkassa puistosta paljastuu jotain lisää – lisää maata, lisää puita, vuoria, jotka toistavat kaikuja itsestään. Näin valtava

mittakaava on aina pelottanut Eliniä. Paikat, jotka ovat niin valtavia, että nielevät pienet yksityiskohdat sisään.

Elin muistelee, mitä Isaac kertoi hänelle aiemmin tänne kadonneista ihmisistä. On helppo kuvitella, miten puiston uumeniin ja äärettömyyteen saattaisi sulautua ja kadota.

He jatkavat matkaa, seuraavat vuoren rinnettä ylös nousevaa vaivaista polkua.

Isaac harppoo edellä kiristäen tahtia. Vähän ajan päästä Elinin kylkiluussa tuntunut pieni aristus yltyy jomottavaksi kivuksi. "Odota hetki, minun on pakko levähtää."

Isaac pysähtyy ja jää keinumaa kannoillaan. Hän haroo tummia kiharoitaan.

Ele on niin tuttu, että hetkeksi aika unohtuu. He ovat jälleen lapsia, kaikki kolme, ja maailmassa on kaikki hyvin.

Elin karistaa ajatuksen pois ja vetää vesipullon repustaan. Hän avaa korkin ja ottaa pitkän huikan vettä.

"Helpottaako?" Isaac tarkkailee häntä.

"Helpottaa. Kylki vaan reistailee... olemme olleet aika paljon liikkeellä viime päivinä." Vähän liiankin paljon, hän miettii muistaessaan, mitä lääkäri sanoi. *Ota varovasti.*

Se on kuitenkin viimeinen asia mitä hän on tehnyt. Siitä lähtien, kun he eilen aamulla saapuivat luonnonpuistoon, hän on ollut täysillä mukana – ensin vaellus mökille, ja tänään vielä pidempi Airstreamille.

Hän ei voi mitään itselleen. Jokainen askel, jokainen ylitetty vuori tuntuu lisäävän etäisyyttä hänen ja Devonin elämän välille. Parit viime kuukaudet... ne ovat olleet rankkoja. Haastava rikostutkinta, hänen ensimmäinen varsinainen tapauksensa rikosylikonstaapelina virkavapaan jälkeen, ja ero hänen exästään, Willistä.

Matka tuli tarpeeseen, ja hän haluaa ottaa kaiken irti joka hetkestä.

”Oletko varma? Voimme pitää tauon ennen viimeistä etappia.” Isaac katsoo häntä epäröivän oloisesti. Näin on jatkunut siitä lähtien kun he saapuivat puistoon – he ovat kielellä keskellä suuta ja juttelevat pikemminkin jäykän muodollisesti kuin sisarellisen rennosti.

Mutta se on ihan luonnollista, Elin muistuttaa itseään. Hänen ja Isaacin suhde on edelleen hauras.

Aivan tuore. Muutamia puheluita ja viestejä lukuun ottamatta he ovat ennen tätä matkaa hädin tuskin pitäneet yhteyttä neljään vuoteen. Keskustelut ovat olleet lähinnä vaivaannuttavia. Tämä reissu on pieni edistysaskel, ja Elin haluaa varoa pilaamasta sitä.

Sillä siitä heillä riittää kokemusta. *Pieleen menneistä matkoista.* Edellisvuonna Elinin ollessa käymässä Isaacin luona Sveitsissä hän oli joutunut tutkimaan Isaacin kihlatun, Lauren, murhaa. Jälleennäkeminen ei mennyt varsinaisesti nappiin.

”Olen.” Hän on juuri laittamassa pulloa takaisin reppuun, kun vähän matkan päässä tammipöheikön takana näkyy liikettä.

Jokin vilahtaa esiin.

Elin huokaisee helpotuksesta, kun näkee tien ylitse loikkaavan peuran tumman hahmon.

Kun pulssi jälleen tasoittuu, hän huomaa tuntevansa myös pettymystä; oli tyhmää luulla, että hän pääsisi tavasta eroon tulemalla tänne. Kuluneiden kuukausien aikana hän on oppinut kurkkimaan varjoihin niin, että se käy jo yhtä automaattisesti kuin hengittäminen.

”Täällä saa näköjään pysytellä varpaillaan.” Isaac seuraa katsellaan metsään katoavaa peuraa, joka hulmauttaa alhaalla roikkuvia oksia mennessään.

”Joka käännteessä.” Puisto oli täynnä tällaisia yllätyksiä: metsän keskeltä esiin putkahtavia hylättyjä rakennuk-

sia. Sumupyörteitä. Tienvarsialttareita, joiden väriloisto sai hengityksen salpaantumaan.

Elin ja Isaac jatkavat matkaa.

”Oletko vielä pystynyt treenaamaan sen jälkeen, kun pääsit pois sairaalasta?” Isaac kysyy.

”Aika vähän... ja ihan kevyesti. Juokseminen on pois laskuista toistaiseksi, joten olen käynyt kävelyillä.” Elin katsahtaa veljeään. ”Olin aikeissa kysyä sinulta samaa, mutta taidan tietää vastauksen ihan vain katsomalla sinua.”

”Jep.” Isaac virnistää. ”Treenasin jonkin verran kesän aikana... myös polkujuoksua.” Hän vähättelee, Elin miettii tarkastellessaan Isaacin jalkalihaksia ja sitä miten kiinteältä hän näyttää. Aiempaa vahvemmalta. ”Siitä on ollut apua, siis Lauren jälkeen.”

”Miten olet pärjaillyt asian kanssa?” Elin kysyy varovasti. ”Tiedän ettemme ole oikeastaan vielä puhuneet siitä.”

”Ihan ok, askel kerrallaan.” Yhtäkkiä hän käännähtää osoittamaan lintua, joka liitelee matalalla heidän yllään.

”Näyttää jonkinlaiselta kiitäjältä”, hän mutisee.

Liian paljon liian nopeasti, Elin miettii katsellessaan veljeään. Hän ei aio painostaa.

Heidän ei tarvitse kiirehtiä tutustumisen kanssa ja ottaa siitä paineita. Juuri siksi he ovat tulleet tänne – voidakseen edetä omaan tahtiinsa, heille sopivalla tavalla. Seuraavat pari viikkoa he voivat keskittyä vain toisiinsa.

Toisiinsa ja *tähän*, Elin miettii katsellen ympärilleen. Polku edessä kaartuu, haarautuu kerran ja sitten uudelleen.

Oksat kurottavat polun ylle kuin kisko kulkijoita metsän uumeniin mutta työntäen heitä samalla pois päin. Yhtä arvoituksellisina kuin koko ympärillä avautuva maisema.

He ovat olleet täällä nyt pari päivää, mutta Elinistä tuntuu, ettei hän ole vielä edes raapaissut pintaa. Ja sama pätee Isaaciin.

3

KIER

Devon, heinäkuu 2018

”Ei varmaan tarvitse liiemmin koputella.”

Säikähdän sydänjuuriani myöten. Aivan avoimen oven ulkopuolella seisoo korkeavartisiin tennareihin, farkkuihin ja virttyneeseen t-paitaan pukeutunut leveästi hymyilevä mies.

Kaksoisveljeni Penn.

Woody ampaisee ulos jalkojeni välistä melkein kaataen minut. Penn kumartuu rapsuttamaan koiraa ja puristaa silmänsä kiinni, kun Woody hypähtää nuolemaan hänen kasvojaan.

”Entäs minä?” Minulle ei riitä pelkkä halaus, haluan hengittää Penniä, imeä häntä itseeni.

Penn suoristautuu ja kietoo käsivartensa ympärilleni. ”Helkkari että onkin ollut ikävä.”

”Sama.” Rutistan häntä jonkin aikaa, ennen kuin irrottaudumme ja jäämme tuijottamaan toisiamme. Aina sama juttu, kun emme ole nähneet pitkään aikaan. Tutkailemme toisiamme, koetamme selvittää onko toisessa jotain, mikä olisi jäänyt huomaamatta. Mutta jos uutta hiustyyliä, vähän aiempaa lyhyemmäksi leikattuja vaaleita hiuksia ei lasketa, on Penn ennallaan.

Hän selvittää kurkkuaan, ja huomaa hänen noloistuvan, kun hänen silmänsä kostuvat.

”Senkin pehmo.” Räpytän omia kyyneleitäni pois.

”Eikö Zeph ole täällä?”

”Uimassa. Tulee kohta takaisin.”

Penn nyökkää. ”No, millaista toisen kanssa matkustelu oikeasti on? Ja haluan kuulla totuuden, en mitään mainospuheita, joita olet minulle toistaiseksi syöttänyt. Se on varmaan rankkaa, etenkin kun sinulla on vertailukohtana vain minut... ja meidän aina niin saumaton yhteiselomme – ”

”Niinpä niin.” Pyörittelen silmiäni, vaikka tosiasiaassa Pennin kanssa matkustelu on ihan oikeasti mutkatonta. Ensimmäisellä yhteisellä reissullamme teltaillimme Espanjassa erään kalliojyrkänteen lähellä. Saavuimme paikalle pimeään tultua, ja aamulla meitä odotti upea näky, kun aallot vyöryivät rantaan, ja sininen taivas näytti jatkuvan loputtomiin.

Varhaiset aamut telttareissuilla ovat aina erityisen ainutlaatuisia. ”Maapallorgiat” on yhden ystäväni keksimä nimi tuolle hetkelle. Sille ylimaalliselle kokemukselle, kun on luonnon kanssa niin yhtä, että on irtautua ruumiistaan. Kun maailma iskee sielun syövereihin asti.

Sellaista ei voi kokea, jos asuu talossa. Kun on tarkistanut puhelimen ja juonut aamukahvit, on jo auttamatta myöhäistä. *Laput ovat jo silmillä.*

”No, saanko esittelykierroksen?”

”Totta kai. Puupanelointi katossa ja lattioissa on ihan uusi... sijoitimme keittiön ovien viereen, jotta Zeph näkee ulos kokkaillessaan.” Penn juoksuttaa kättään puista pöytätasoa pitkin. ”Keittiö on tehty mittatilaustyönä.” Osoitan liettä, sen alla olevia laatikoita, tason alla olevaa uunia, tiskiallasta ja öljyjä ja mausteita pursuilevia hyllytasoja.

”Nukkumapaikka on täällä.”

Penn kurkistaa matkailuauton takaosaan ja naurahtaa. ”Anna kun arvaan, tämä oli sinun ideasi.” Hän nyökkää kohiti kirjojani varten tehtyä syvennystä.

Osoitan kuskin aluetta. ”Niin oli tämäkin. Etupenkit kääntyvät ympäri, ja pöytä taittuu esiin niin että tästä saa toimiston.” Esittelen Pennille loputkin jipoistamme. Retkekeitin. Geelialustat, jotka estävät pannuja ja laseja puotamasta, kun auto on liikkeessä. Jääkaapin, lämminvesivaraajan, mukikoukut. Seinähyllyn kirjoillemme ja kartoillemme.

Puhun nopeasti, liian nopeasti, sillä hänen katseensa alla kaikki tuntuu jotenkin pieneltä ja kotikutoiselta. Se ei ole Pennin vika. Hän ei ole se joka tuomitsee, vaan minä. Vertaan tätä heidän joenrannassa sijaitsevaan viktoriaaniseen taloonsa. Janoan Pennin hyväksyntää, haluan että hän ei pelkää tykkäisi tästä, vaan että hän tuntisi hitusen kateutta, joka vahvistaisi minulle, että olen tehnyt oikean valinnan.

Mutta hänessä ei ole merkkiäkään kateudesta. Hän on yhtä hyvántahtoisuutta, *liian* kiltti, liian sydämellinen. Se tuntuu väkinäiseltä, ja se on huono merkki. Nyt hän hihkuu liioitellun innostuneesti. *Ihastelee* kaikkea. Kukaan ei voi rakastaa geelialustaa noin paljon, saati että haluaisi sellaisen omaan kotiinsa. Hän pyytää minua jopa lähettämään linkin tuotetietoihin.

Yli-innokkuus kumpuaa myötätunnosta: hän säälii minua. Hän suree sitä, etten kolmekymmentävuotiaanakaan pysty asettumaan aloilleni, ja hän yrittää peitellä sitä.

Ojentautuessaan pystyyn hän lyö päänsä katosta ripustamaani viherkasviin, joka alkaa heilua villisti edestakaisin. ”Eikö täällä tule koskaan ahtaan paikan kammoa?”

Kritiikkiä, viimeinkin. Lasken jännittyneet hartiani helpotuksesta.

”Ei jos tulee toimeen matkakumppanin kanssa.” Römeä nauru.

Penn ja minä käännyimme. Zeph on palannut, ilman paitaa, pyyhe vyötäisille kiedottuna. Hymyssä suin hän ojentaa

kätensä Pennille. ”Mukava tavata viimeinkin, ja pahoittelut myöhästymisestä, minä...” Sanat hiipuvat kun hän pysähtyy katsomaan meitä. ”Epäidenttiset... näinköhän...”

Kuulemme tätä usein. Vaikka Penn on minua päätä pidempi ja miespuolinen, meitä yhdistää jokin mitä ei kuvista erota. Se miten hymyilemme, miten silmäkulmat ja otsa vetäytyvät kurttuun, kun keskitymme johonkin. Haluan uskoa, että se johtuu puhtaasti kaikesta yhdessä viettämästämme ajasta, alitajuisesta toisen eleiden peilaamisesta. Geenien ja ajan alkemian yhdistelmästä.

”Otatko oluen?” kysyn, mutta kun käännyn, olen kompastua Zephin jalkaan. Tanssahtelen hetken kömpelösti yrittäessäni pysyä pystyssä.

”Mitä olitkaan sanomassa siitä, ettei tila käy ahtaaksi?” Penn nauraa, ja huomaan hänen silmäilevän Zephin tatuointeja.

Zeph jännittyy. Hän ei osaa aina suhtautua herjan heittämiseen.

”Tämä johtuu vain siitä, että sinä olet täällä”, sanon nopeasti. ”Kaksistaan Zephin kanssa homma toimii.”

”Älä viitsi, ei kai se nyt aina voi olla upeaa.” Penn virnistää. ”Vaikka rakastan Milaa, niin luulen että tulisimme molemmat hulluiksi, jos olisimme jumissa tämän kokoisessa paikassa koko ajan.”

Kohautan harteitani. Penn ei tajua sitä miten matkailuauto muuntuu tilanteen mukaan, miten erilaiselta se tuntuu, kun siellä on muitakin kuin me kaksi. Tila supistuu. Kaksin ollessamme Zephillä ja minulla on oma rytmimme, keinot pysyä poissa toistemme tieltä.

”Meillä se vain toimii.” Zeph vaihtaa puheenaihetta. ”No, miten häiden suunnittelu etenee? Olette varmaan jo loppusuoralla.”

”Pikkuhiljaa, luojan kiitos. Alkaa tulla ruumiita, jos tätä jatkuu vielä pitkään.”